

[Bomholt.]

en egentlig frieftermiddag uden tab af arbejds løn. Hvis ungdomsskolen skal løse sin opgave, må det være en dagskole. Alle er enige om, at dagskoleformen må foretrækkes fremfor aftenskoleformen, og det er et glædeligt tidens tegn, at landbrugsfaglig undervisning er udformet som dagskoleundervisning. Flere og flere tekniske skoler går over til dagundervisning, således at selve dagskoleprincippet efterhånden, omend noget langsomt, vinder indpas.

Endvidere kræver effektiviteten i tilbuddet, at der i hver kommune er et nævn, det vil sige, at der i hver kommune er mennesker, der tager sig aktivt af problemerne. I købstæderne har vi hidtil haft ungdomsskolenævne, i landkommunerne hed de aftenskolenævn, og ovenover disse nævn havde vi så amtsungdomsskolenævn, et meget besværligt navn, som naturligvis har fået alle mulige forkortelser. Vi har foreslået, at man i fremtiden bruger udtrykket ungdomsnævn, ganske simpelt fordi det bliver den almindelige betegnelse, og fordi det iøvrigt er den logisk rigtige betegnelse. Dette ungdomsnævn er søgt alsidigt sammensat med samme grundstruktur såvel i by som på land. Man kan naturligvis spørge, om den bevilgende myndighed, om kommunalbestyrelsen har fået tilstrækkelig indflydelse — om den, da det er kommunalbestyrelsen, der skal bevilge en del af pengene, har fået en nogenlunde dertil svarende indflydelse på tingenes gang. I København er det således, at borgmesteren for magistratens første afdeling er formand for udvalget, i de øvrige udvalg er det udvalget selv, der konstituerer sig. Man kunne overveje den tanke, om kommunalbestyrelsen også i de andre tilfælde skulle udpege formanden, således at forstå, at formanden kunne udpeges indenfor byrådets rækker, men også udenfor.

Det er i det hele taget et meget vanskeligt område. Det har kostet stort besvær at finde frem til den balanceform, vi har fundet, men det er muligt, at vi kan finde en endnu bedre form i de forhandlinger, der måtte finde sted i udvalget. Fra en del af de kommunale ungdomsudvalg er der kommet betænkeligheder til orde. Der er relativt få af disse kommunale ungdomsudvalg. Der er relativt få i vore 1 300 landkommuner. Halvdelen af købstædernes udvalg står i en landsorganisation, som de

større byer dog er udenfor. Det arbejde, der udføres i de kommunale ungdomsudvalg, skal naturligvis have åben mulighed for at fortsætte, hvor der er brug for det. Der har ikke fra nogen side i kommissionen været fremsat nogen som helst anke over disse udvalgs arbejde. På den anden side, denne lov må bygge videre på sin egen tradition. Denne lovgivning har jo haft sine udvalg, og det, der sker, er, at disse udvalg moderniseres, bringes frem til nogenlunde ensartet struktur, og det er et bestemt krav fra mange sider, at der i hver kommune nu må være et ungdomsnævn med virkelige beføjelser. De hidtidige beføjelser har faktisk været for små. Det er tanken, at ungdomsnævnet skal være den afgørende myndighed med hensyn til plan og drift af ungdomsskolen, og der tillægges det ret til at beslutte i økonomiske spørgsmål og at ansætte fornødent personale til opgavernes forsvarlige løsning. Ungdomsnævnet har et direkte ansvar for, at de unge får et reelt tilbud.

Vi kan imidlertid ikke blive stående her, vi må arbejde videre med problemet, også i form af en udvidet undervisningspligt for de unge mellem 14 og 18 år. Vi ved på dette område for lidt endnu. Vi må have flere og konkrete erfaringer. Vi er gået helt bort fra tanken om tvungen skole. Hele debatten omkring begrebet tvungen skole må siges at være afsluttet, og vi er gået ind i en helt anden problemstilling: den udvidede undervisningspligt. Hvor langt kan man her gå, og hvor langt bør man gå? Her er det, at vi fra socialdemokratisk side gerne ser at mulighederne prøves. Den første ungdomsskolekommission, den, der afgav betænkning i 1942, stillede forslag om ungdomsskoleformer baseret på undervisningspligt bl. a. ud fra den elementære tankegang, at kun derved kunne man komme i forbindelse med de unge, der allermost trængte til undervisning. Det er selvfølgelig et skøn, hvor langt man vil gå, men jeg vil dog håbe, at vi kan undgå alle de gamle slagord om liberalisme og socialisme o. s. v. overfor dette enkle, om børnene skal have en udvidet undervisningspligt udover de nuværende 14 år. De fleste lande har nu en længere undervisningspligt end vi, og det kan ikke være et spørgsmål om store ideologier eller principper, om man skal have et år mer eller mindre ind under undervisningspligten, eller undervisnings-